

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
19 iulie 2023

Probă scrisă

EDUCAȚIE SOCIALĂ
(GÂNDIRE CRITICĂ ȘI DREPTURILE COPILULUI, EDUCAȚIE INTERCULTURALĂ,
EDUCAȚIE PENTRU CETĂȚENIE DEMOCRATICĂ)

Varianța 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

I. TETEL **(60 punct)**

A.

Dolgozzon ki, három-négy oldal terjedelmében, a *Politikai pluralizmusra, mint az alkotmányos demokrácia szavatolójára* vonatkozó esszét! Ennek kidolgozásában kövesse az alábbi szempontokat:

- határozza meg a *alkotmány, törvényhozó hatalom és törvény* fogalmát; **9 pont**
- nevezzen meg három alkotmányos elvet; **6 pont**
- mutasson be hármat a politikai pártok funkciói közül; **9 pont**
- mutasson rá a szabadság korlátai és a törvények tiszteletben tartása közötti összefüggésre. **8pont**

Megjegyzés! Pontozva van a kidolgozás koherenciája (**2 pont**) és a követelményben megadott terjedelemben való illeszkedés (**1 pont**). **35 pont**

B.

A sztereotípiák és előítéletek befolyásolják mindennapi életünket, és bizonyos körülmények között ezekkel működünk, annak ellenére, hogy azt hisszük, hogy előítéletektől mentesnek tartjuk magunkat. (Ghergut A.)

- a) Határozza meg a *sztereotípia* és az *előítélet* fogalmát! **6 pont**
  - b) Nevezzen meg három előítélet típust! **6 pont**
  - c) Mutassa be, ahogyan a sztereotípiák és előítéletek akadályozhatják a kommunikációt, a körülöttünk élők megismerését és elfogadását! **7 pont**
  - d) Magyarázza meg azt az állítást, miszerint az idegenekkel szembeni magatartásukat befolyásolja az, hogy az illető hogyan néz ki vagy hogyan van öltözve! **6 pont**
- 25 pont**

II. TETEL **(30 pont)**

A TÁRSADALMI NEVELÉS – INTERKULTURÁLIS NEVELÉS, VI. osztály számára tanterve, többek között, az alábbi sajátos kompetenciákat foglalja magába:

1.2. *Identificarea propriilor repere de identitate culturală, prin raportare la sisteme de referință culturale variate*

1.3. *Analizarea unor situații în acord/dezacord cu valorile și principiile societății interculturale*

Adottak a szóban forgó tanterv alábbi adatai:

<i>Domenii de conținut</i>	<i>Conținuturi</i>
Caracteristici ale societății contemporane	Identitate și diversitate culturală <ul style="list-style-type: none"> • Diversitatea culturală - o caracteristică a societății contemporane • Complexitatea identității personale în prezent. Identitatea culturală proprie și identitatea culturală a celorlalți

Domenii de conținut	Conținuturi
	<ul style="list-style-type: none"> - patrimoniul cultural/moștenirea culturală - tradiții și obiceiuri comune/diferite ale culturilor - patriotismul și manifestările sale<ul style="list-style-type: none"> • Raportul „eu” – „ceilalți”, „noi” – „ceilalți” în societatea multiculturală și în societatea interculturală

Mutassa be a Kulturális identitás és sokszínűség tanulási egység végén alkalmazható értékelési eljárást egy olyan összefoglaló értékelő teszt megtervezésével, amelyben az 1.2. és 1.3. sajátos kompetenciák kialakulását/fejlődését ellenőrzi. A bemutatóban kövesse az alábbi szempontokat:

- fogalmazzon meg két tanulási tevékenységet a megadott konkrét kompetenciák alapján;
- készítse el a teszt értékelési mátrixát, megfeleltelve a sajátos kompetenciákat a megadott tartalmakkal,
- nevezzen meg hármat a teszt által megcélzott kognitív szintek közül;
- állítson össze hat objektív itemet (két különböző típusút), amely által a megfogalmazott tanulási tevékenységek értékelhetők, annak tudatában, hogy a tesztet egymás közötti értékelés céljából végzik;
- jelölje meg a teszt időkeretét;
- dolgozza ki a pontozási és javítokulcsot, amelyben hivatalból 1 pont jár.